

Nadanie

Oldze Tokarczuk

tytułu doktora honoris causa

Uniwersytetu Gdańskiego

042 Tolwuk

Uniwersytet Gdański

Nadanie

Oldze Tokarczuk
tytułu doktora honoris causa
Uniwersytetu Gdańskiego

pod redakcją
Małgorzaty Książek-Czermińskiej
i Piotra Stepnowskiego

Gdańsk
dnia 12 marca 2024 roku

Wydawnictwo
Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2024

Redaktor Wydawnictwa
Agnieszka Kołwzan

Projekt okładki, stron tytułowych i elementów graficznych
Andrzej Taranek

Fotografie
Alan Stocki/UG
Marcel Jakubowski/UG

Skład i łamanie
Maksymilian Biniakiewicz

Publikacja sfinansowana ze środków Rektora Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański, 2024
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-667-8

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Życiorys Olgi Tokarczuk¹

Wybitna polska pisarka, eseistka, poetka i autorka scenariuszy, laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie literatury „za wyobraźnię narracyjną, która w połączeniu z encyklopedyczną pasją reprezentuje przekraczanie granic jako formę życia”.

Olga Nawoja Tokarczuk urodziła się zimą 1962 roku w Sulechowie, a wychowała w Klenicy w województwie lubuskim. W Kietrze ukończyła Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida, a przez kolejne lata kształciła się na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Jeszcze w czasie studiów jako wolontariuszka podjęła się pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Po uzyskaniu dyplomu została psychoterapeutką w poradni zdrowia psychicznego w Wałbrzychu.

Pierwsze opowiadanie opublikowała pod pseudonimem Natasza Borodin w piśmie „Na przełaj” w 1979 roku. W 1989 roku w „Okolicach” ukazał się arkuszyk poetycki autorki pod tytułem *Miasto w lustrach*. Cztery lata później debiutancka książka Olgi Tokarczuk – *Podróż ludzi Księgi* – ukazała się nakładem wydawnictwa Przedświt i zdobyła nagrodę Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek.

Kolejne lata zaowocowały następnymi powieściami: książką *E.E.* przedstawiającą historię dojrzewającej dziewczynki ze zdolnościami parapsychoicznymi oraz pozycją *Prawiek i inne czasy* (1996), która zdobyła sympatię krytyków, czego odzwierciedleniem okazała się nominacja do Nagrody Literackiej „Nike” oraz Nagroda Czytelników w tym samym konkursie. Za historię o mitycznej wiosce i jej mieszkańcach Olga Tokarczuk została uhonorowana również Paszportem „Polityki” oraz Nagrodą Fundacji im. Kościelskich.

W 1997 roku wydała zbiór opowiadań zatytułowany *Szafa*, a w 1998 roku powieść *Dom dzienny, dom nocny*, niezwykle znaną ze względu na tzw. budowę konstelacyjną, która również

¹ Cyt za: Olga Tokarczuk, <https://fundacjaolgitokarczuk.org/olga-tokarczuk/> [dostęp: 31.07.2024].

jest osi ą powieści *Bieguni* z 2007 roku – książki, której tłumaczenie autorstwa Jennifer Croft zaowocowało międzynarodowym uznaniem w postaci The Man Booker International Prize za rok 2018. Oprócz wymienionych pozycji, Olga Tokarczuk wydała również dwa zbiory opowiadań: *Grę na wielu bębenkach* (2001) oraz *Ostatnie historie* (2004), a także napisaną w ramach międzynarodowej serii wydawniczej Mity powieść *Anna In w grobowcach świata* (2006), jak również powieść kryminalną *Prowadź swój pług przez kości umarłych* (2009), na podstawie której powstał film *Pokot* w reżyserii Agnieszki Holland. Na rynku literackim pojawiła się także *Zgubiona dusza* zrealizowana we współpracy z wybitną ilustratorką, Joanną Concejo (2017), a także *Opowiadania bizarne* (2018) i zbiór esejów pod tytułem *Czuły narrator* (2020). W 2022 roku ukazała się najnowsza powieść Olgi Tokarczuk – *Empuzjon*.

Olga Tokarczuk została laureatką Nagrody Literackiej „Nike” dwukrotnie: w 2008 roku za *Biegunów* i w 2015 roku za powieść *Księgi Jakubowe*, zaś Nagrodę Literacką „Nike” Czytelników otrzymała pięciokrotnie za: *Prawiek i inne czasy* (1997), *Dom dzienny, dom nocny* (1999), *Grę na wielu bębenkach* (2002), *Biegunów* (2008) oraz za *Księgi Jakubowe* (2015). W Polsce Noblistkę uhonorowano tytułem doktory honoris causa na Uniwersytecie Warszawskim, Uniwersytecie Jagiellońskim, Uniwersytecie Wrocławskim oraz Uniwersytecie Gdańskim, zaś poza granicami kraju – na Uniwersytecie Sofijskim oraz Hong Kong Baptist University. W Norwegii Olga Tokarczuk uhonorowano tytułem Arne Næss. W 2023 roku została laureatką Nagrody Literackiej im. Jerzego Żuławskiego oraz otrzymała tytuł honoris causa w Tel Awiwie.

Olga Tokarczuk została odznaczona Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2010), Złotą Odznaką Honorową „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego” (2018), Odznaką Honorową Powiatu Kłodzkiego (2019) oraz Medalem Senatu RP (2019).

Jest Honorową Obywatelką Miasta i Gminy Bardo (2005), Nowej Rudy (2009), Wrocławia (2019), Warszawy (2020) oraz Krakowa (2021).

